

"משא יודעי שמך"

מרבינו הגדול מרן ראש הישיבה שליט"א

יונה בפירושו למשלי (ב ה, ג ו-כז), ועיקרי דבריו שכאשר אדם מקבל על נפשו את רוממות ה' יתברך וגבורותיו ונפלאותיו, ומתחזק ב'שוייתי ה' לנגדי תמיד', ומקיים 'בכל דרכיך דעהו והוא יישר אורחותיך', שבכל פעולה יתן אל ליבו שהכל ממנו ולכבודו יתברך, בזה יגיע לדרגת 'יודעי שמך'.

ולכן אנחנו צריכים לבדוק את עצמינו, האם אכן אנחנו מקיימים את היודעי שמך, על זמן החורבן נאמר בירמיה (ב ח), 'ותופשי התורה לא ידעוני'. ואומר על כך הרד"ק שם, 'ש'תופשי התורה' היינו לומדי התורה, שאף הם 'לא ידעוני!' והכוונה בזה שהיה חסר להם את מדרגת 'יודעי שמך', וזה היה אחד הגורמים לחורבן!

אנו צריכים לבדוק את עצמינו, כמה שייכות יש לנו ל'יודעי שמך', וכמה

שהיו לנו זכויות, הקדוש ברוך הוא עזר שהם לא יכלו לעשות מה שבאמת רצו... אבל כיום הקב"ה העניש אותנו, ולא מנע מהם לעשות את מזימתם!

צריך לדעת, שאסור לנו לתלות ח"ו את הסיבה באיש זה או אחר, שכן באופן כזה אנו עוברים על מה שכתוב בתוכחה 'זאם תלכו עמי קרי', שבמקום לתלות בעבירות שלנו אנו תולים במקרה! אסור לעשות זאת!

מוטל עלינו הצורך לנסות לראות מה ניתן לתקן אצלנו, אחרי שיש כל כך הרבה תורה, מה בכל זאת יכולים לתקן ולשנות.

אנו אומרים בכל יום בברכת והערב נא 'ונהיה ... כולנו יודעי שמך ולומדי תורתך לשמה'. מה זה 'יודעי שמך'? יש בזה כמה דרגות, כמו שכתב רבינו

...לאחרונה קרה דבר חמור ביותר, שבפעם הראשונה בתולדות המדינה הממשלה אינה מכירה בזכותנו ללמוד תורה! ומענישה את אלו שלומדים תורה ואינם מתגייסים!

באמת כבר מקום המדינה חששו כל גדולי ישראל לזה במשך כל הזמן, אבל למעשה זה לא קרה עד עתה, מאחר והיתה סיעתא דשמיא מיוחדת מהקדוש ברוך הוא בענין זה. ובגלל

בגיליון זה מהדהדים דברי זעקתו של רבינו הגדול מרן ראש הישיבה רבי משה הלל הירש שליט"א, הקברניט המנווט את הספינה בימי סער וסופה, עת ניצב במעמד רבותינו מאורי הדור שליט"א בפני רבבת צעירים צורבי הישיבות הק' במעמד "עמודי עולם" שע"י איחוד בני הישיבות, וקרא בפניהם, ובפני העולם כולו כי תפקידנו בעת הזאת לחזק את היותנו "יודעי שמך"! לדבוק באהבת ה' תורתו ויראתו ולבוז לכל צעצועי ופיתויי העת הנוכחית.

זכינו כאן במערכת 'מסתברא' להעמיק ולהרחיב ע"י רבותינו גדולי ראשי הישיבות מנחילי הדעת שליט"א שהאירו באלומות וגוונים אור בשיחותיהם את יסוד וחובת היותנו 'יודעי שמך', והסמיכו את פנימיות הדברים אל עולם המעשה, בחייו ואורחותיו של בן התורה.

התיקון לגזירת הגיוס - חיזוק ב'יודעי שמך'

מה הקב"ה רוצה. זה הכונה 'יודעי שמך', להכניס את הקב"ה לתוך חיינו, לקיים 'שיתיה ה' לנגדי תמיד', ו'בכל דרכיך דעה', וממילא כל התירוצים נופלים.

לענ"ד, הלכה למעשה הייתי אומר לבחורים להתחזק בארבעה דברים: א. ללמוד בפנים את הענין של 'יודעי שמך', שכל בחור צריך להיות קשור לקב"ה, זה חלק מהמהות של בן תורה! ב. ללמוד בכל יום מוסר. מי שמבין את חשיבות ענין 'יודעי שמך', שזה חשוב מאוד בחיי בן ישיבה, ובלי זה לא זוכים לסייעתא דשמיא, מבין שהדרך היחידה שיכולה להחזיק ענין זה היא על ידי לימוד מוסר כסדר. ג. בשיחה האחרונה שמסר מו"ר רבי אהרן זצ"ל, אמר שאפשר לתבוע מבחור ישיבה שלכל הפחות יכוון את ה'שמות' בסוף כל ברכה של שמונה עשרה. ואם מתפללים שמונה עשרה בצורה זו אזי ממילא חושבים כל הזמן על הקב"ה. ד. כמובן הדבר הרביעי להוסיף שקיעות בלימוד התורה.

איך הם מתפללים, איך הם מקבלים החלטות בלי לקחת בחשבון מה הקב"ה רוצה מהם, איך המידות שלהם, ועד כמה חסרה להם מידת האמת. ניכר עליהם שחסר להם את ה'בכל דרכיך דעה'! חסר להם את ה'לא תשכח את ה' אלקיך'!

ולכן, נראה לי צד גדול לומר שיש אצלנו בדרגה מסוימת חסרון ב'יודעי שמך', ולפיכך, מידה כנגד מידה, הקב"ה גם כן מסתלק מאיתנו, יש לנו פחות סייעתא דשמיא, וממילא קרה האסון הגדול הזה, שאין לנו זכות ללמוד תורה בארץ ישראל, שלוקחים בחורים לבית הסוהר בגלל שלומדים תורה!

זה מה שאנחנו צריכים לתקן! ולגבי חלק מהציבור צריך לא רק לתקן אלא לעשות מהפך! לבטל את כל השיטות החדשות הנ"ל שנהיו בעולם התורה! שיהיה הכל בטל ומבוטל! להסתכל רק על הענין של 'יודעי שמך'! לבדוק איך המידות, איך התפילה, איך הקשר לקב"ה, לבדוק איך אנחנו מחליטים דברים, האם בכל החלטה אנחנו חושבים

יש לנו שייכות חלילה לתופשי התורה לא ידעוני... יש כהיום קבוצות של בני ישיבה שלומדים תורה, ובכל זאת חושבים שהיום המצב שונה, ואין סתירה בין מהות של 'בן ישיבה' לחיי נהנתנות, אין סתירה לשמיעת מוזיקה הדומה לשל גויים, אין סתירה להתלבש לפי ה'אופנה', הם סוברים שהיום זה מותר! אמנם כמובן שהדברים הללו אינם באים בחשבון כלל למי שחושב על הקב"ה!

כמו כן ישנם כאלו שאף על פי שהם שקועים גם בלימוד מכל מקום הם שקועים גם ב'נייעס', ויש כאלו שמתעניינים איך להרוויח כסף. כל הדברים הללו זה כמובן סתירה ל'יודעי שמך'!

יש עוד בני ישיבה אחרים, שאף שאינם בדרגה נמוכה כמו הקודמים, מכל מקום רואים אצלם חוסר קשר עם בורא עולם,